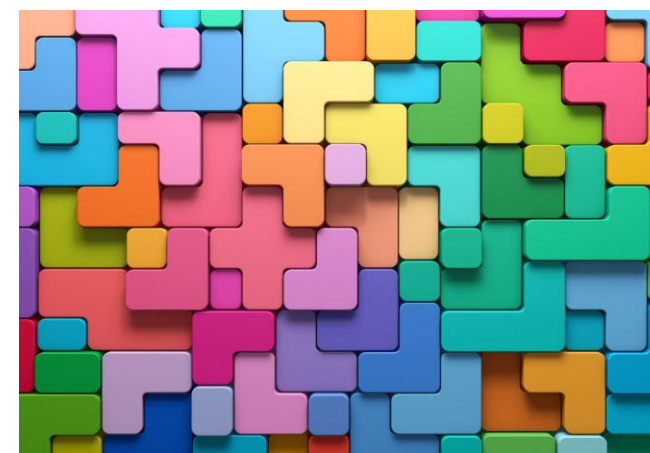

MARKOV-KJEDER

FORELESNING 20

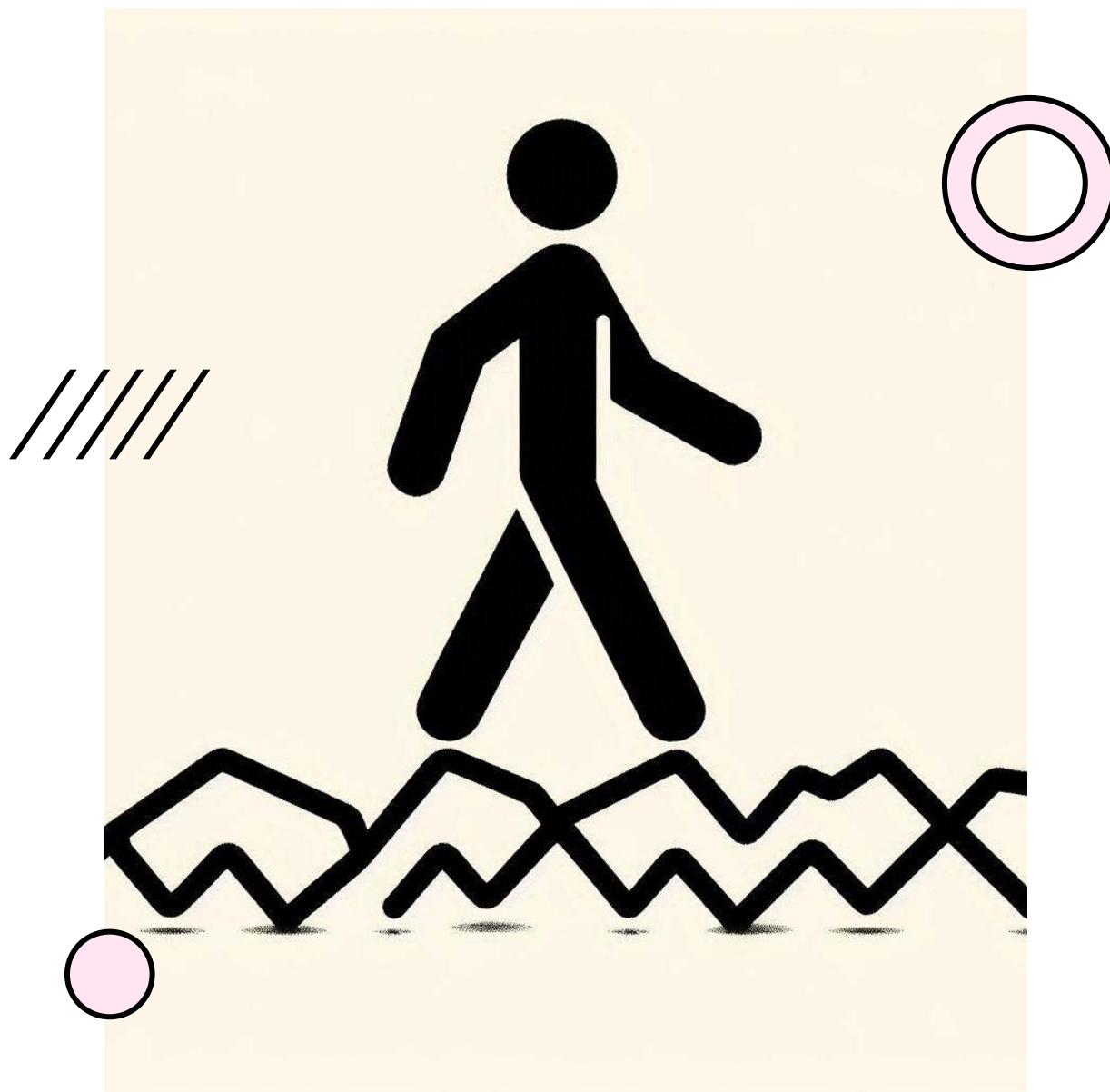
FREDAG 31/10

(bilder generert av bing image creator)

LIVE- KODING: 2D-WALK

$$\vec{R}_N = (X_N, Y_N).$$

- RMS for 2D-vandreren vår

$$\langle \vec{R}_N \rangle = (\langle X_N \rangle, \langle Y_N \rangle).$$

$$\langle \vec{R}_N \rangle = (0, 0).$$

X og Y uavhengige 1D-størrelser

$$\langle A + B \rangle = \langle A \rangle + \langle B \rangle$$

$$\langle |\vec{R}_N|^2 \rangle = \langle X_N^2 \rangle + \langle Y_N^2 \rangle.$$

$$|\vec{R}|^2 = |\vec{R}| |\vec{R}| \cos 0 = \vec{R} \cdot \vec{R} \\ = x^2 + y^2$$

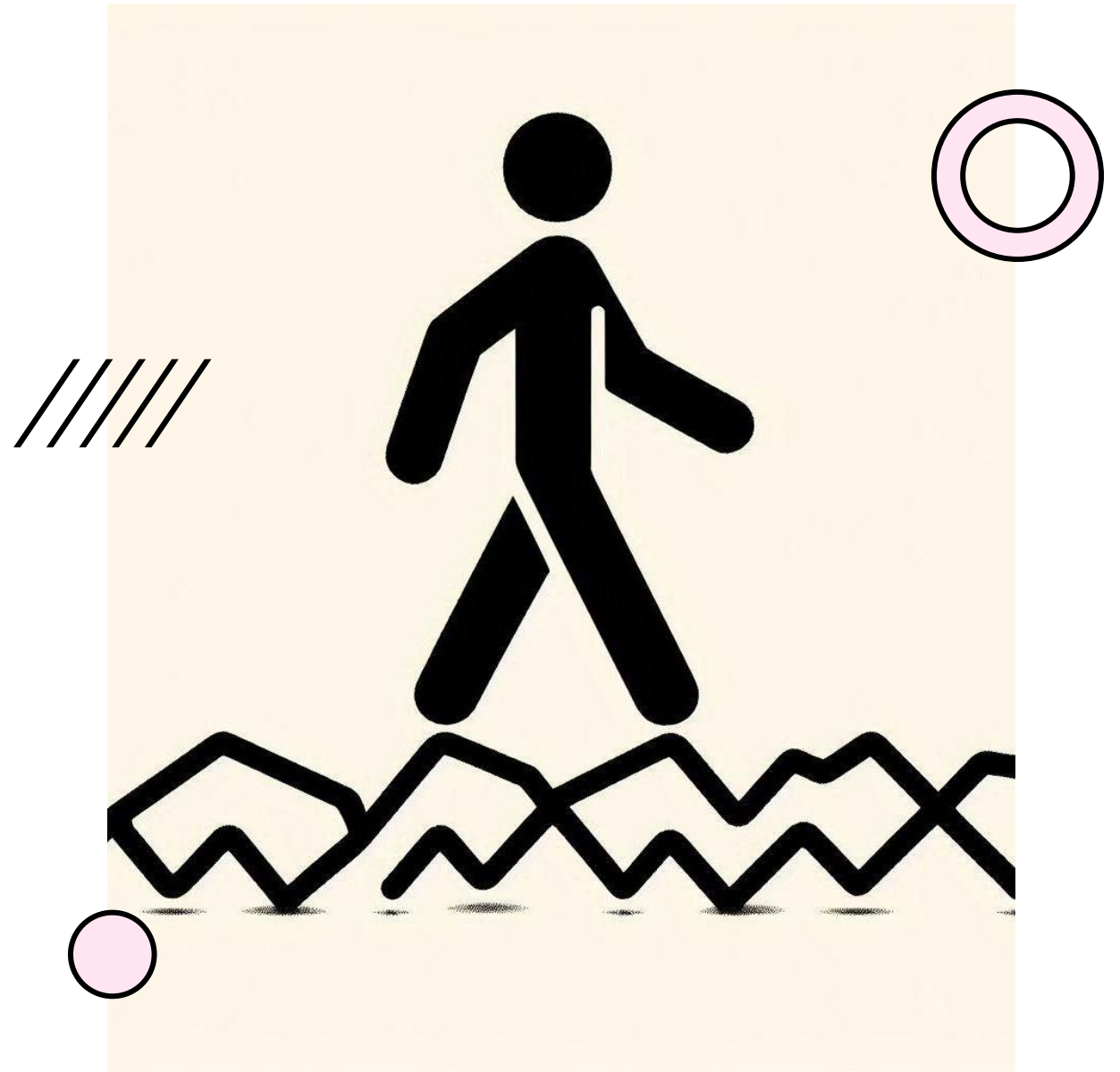
$$\langle |\vec{R}_N|^2 \rangle = 2N.$$

Bruker 1D-resultatet

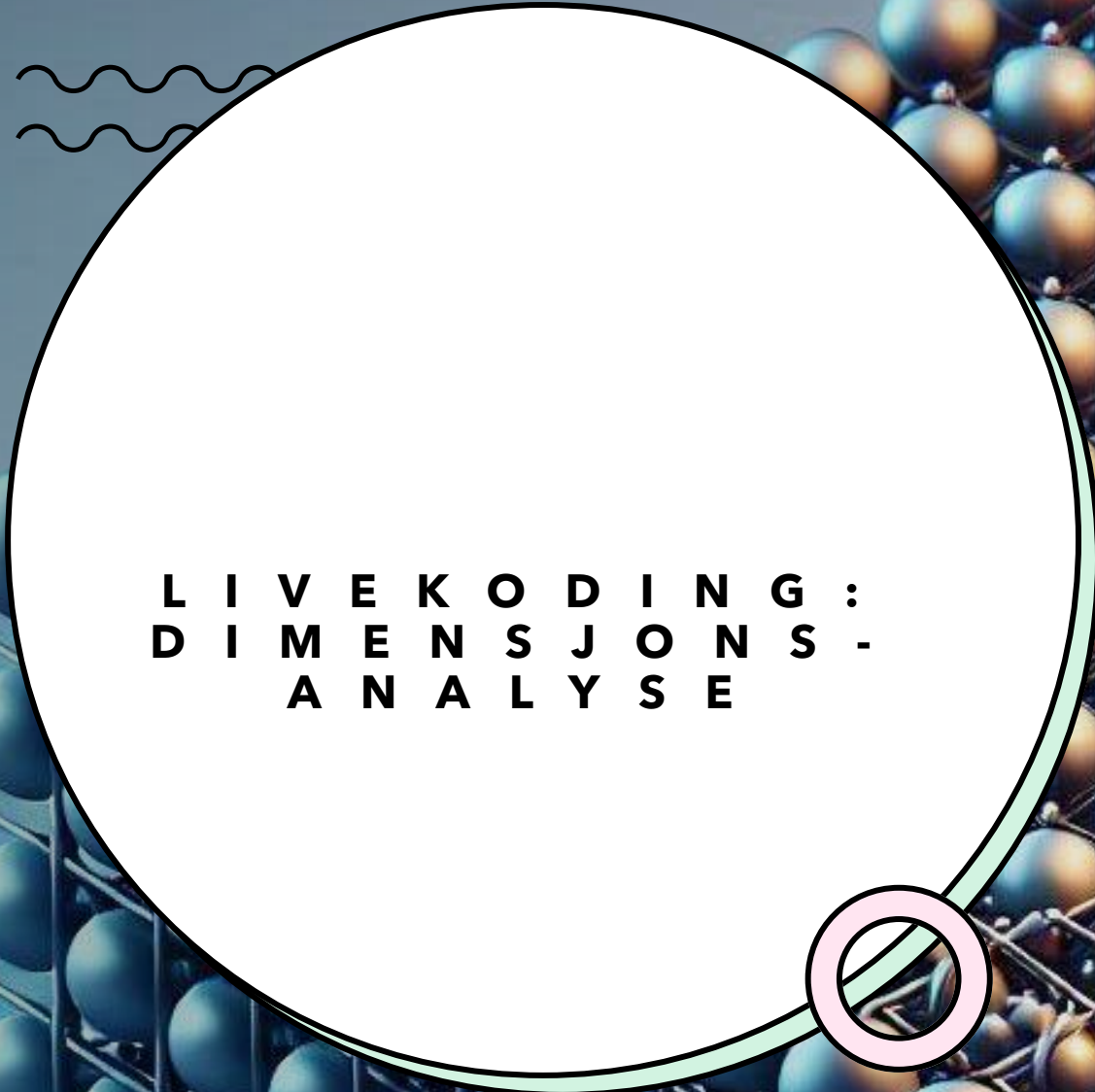
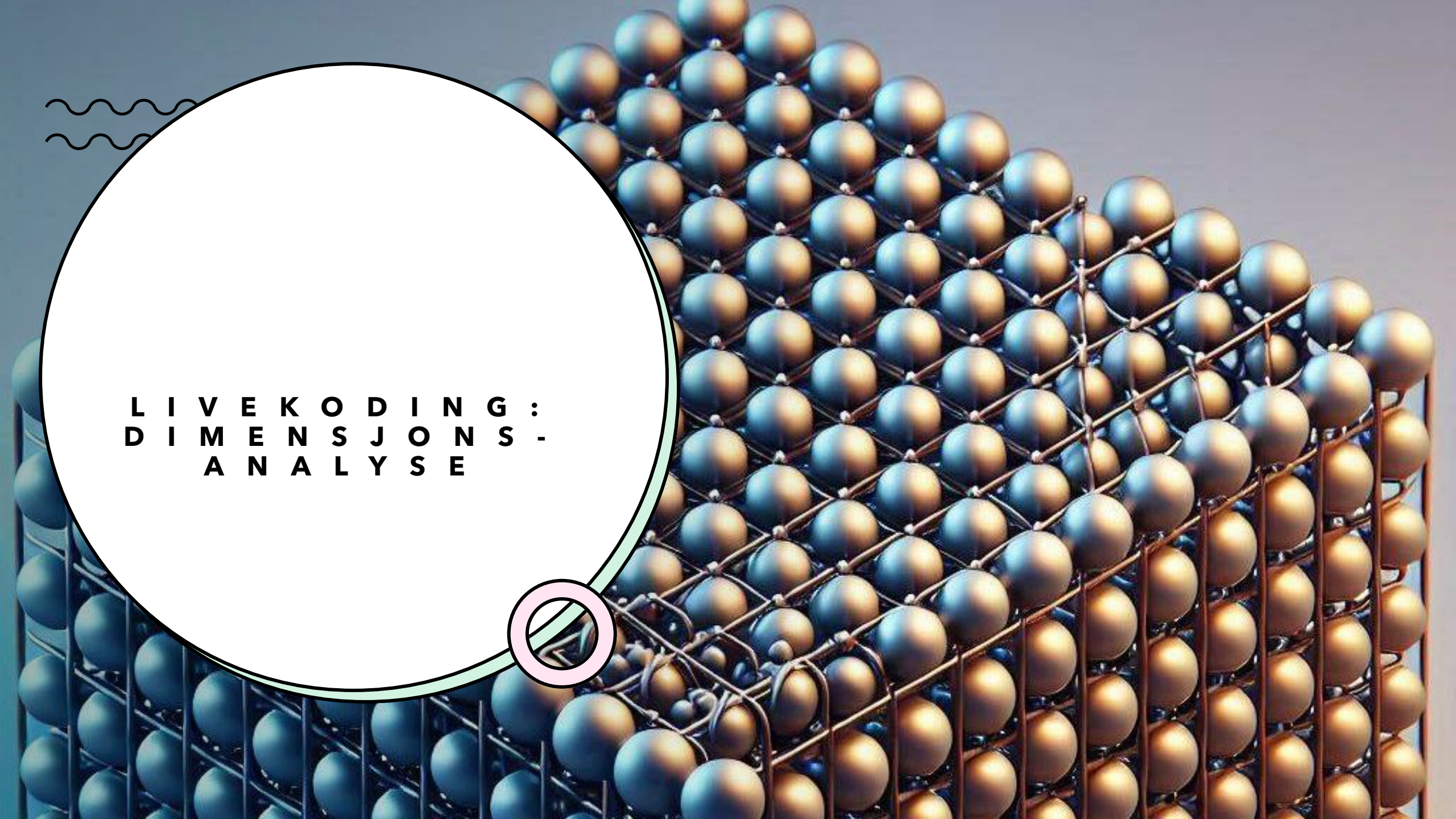
$$\text{RMS} = \sqrt{\langle |\vec{R}_N|^2 \rangle} = \sqrt{2N}.$$

LIVE- KODING: 2D-RMS

LIVE CODING:
DIMENSIONS -
ANALYSE

○ Sum over en akse

- Det høres lite intuitivt ut, men...
- for å ta summen **av** hver rad
- må vi ta summen **over** alle kolonnene
- Det er denne siste som bestemmer **axis = 1**
- Så selv om rad er den første indeksen ($\text{axis} = 0$), er det altså ikke den vi bruker til å finne summen av en rad
- Hvordan finner vi da summen av hver kolonne?
- Det stemmer: $\text{axis} = 0$

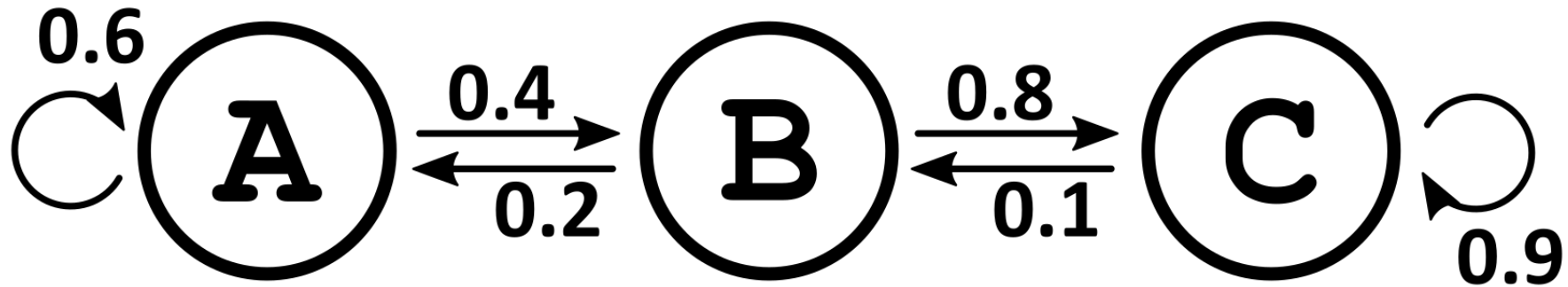

○ Læremål: Tilfeldige tall og simuleringer

- Tilfeldighet brukes i mange vitenskapelige sammenhenger
- Sannsynlighet / statistikk
- Kryptering av data i klartekst
- Likevektstilstander: La partikler bevege seg tilfeldig og se om de havner i bestemte tilstander

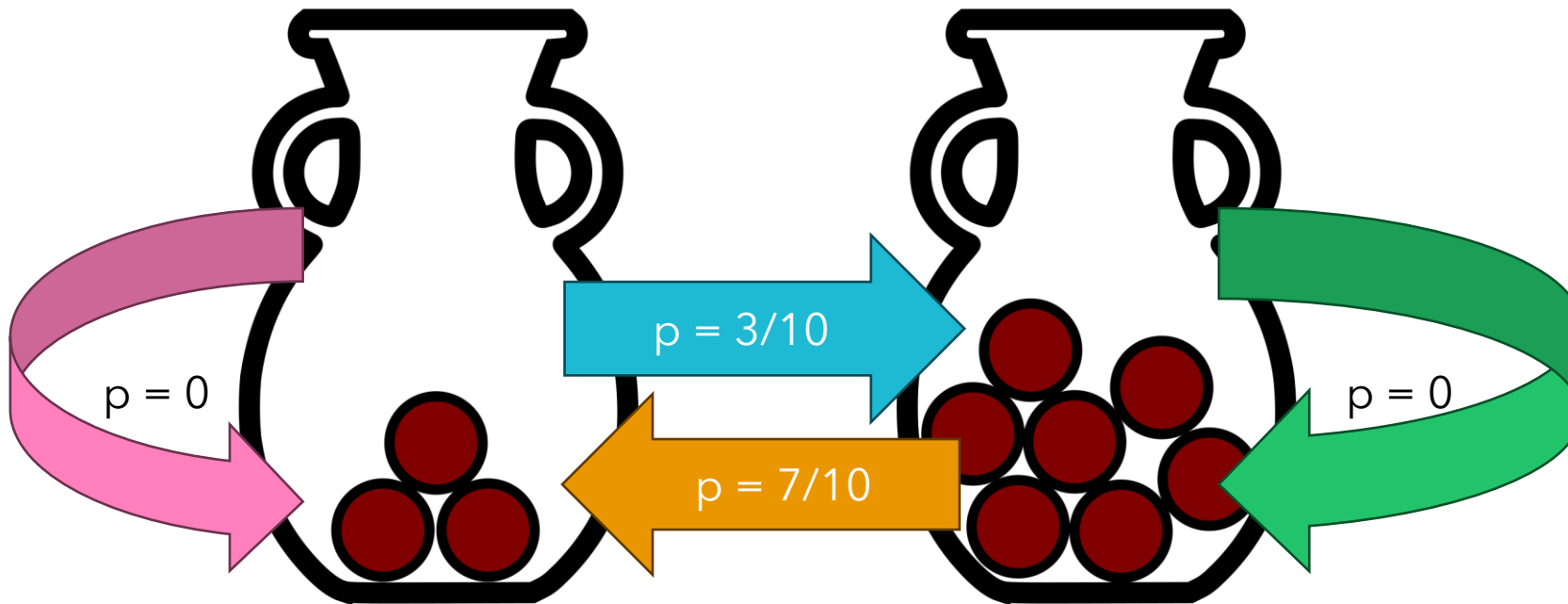

- Markov-kjeder

- Ehrenfest-eksperimentet

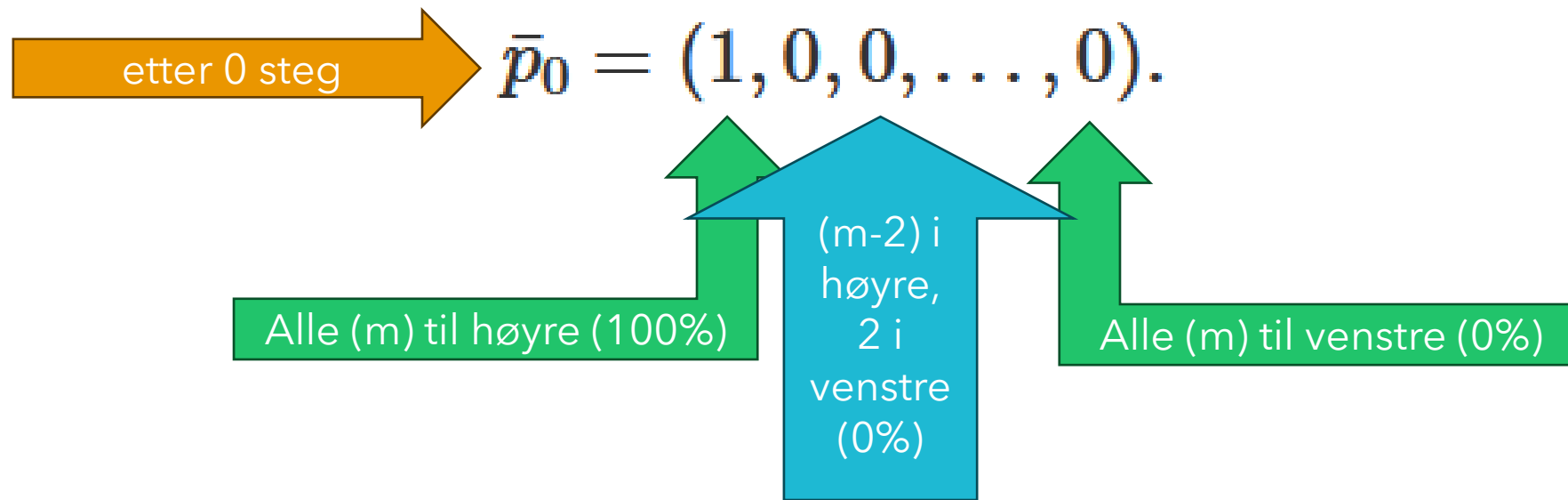
LIVEKODING: EHRENFEST- EKSPERIMENTET

○ Analyse av Ehrenfest-eksperimentet

a given *probability* vector, $\bar{p}$. This vector would be $m + 1$ elements long, and the element p_i would express the probability that the system is in state i . As this probability changes over time, we will denote the probability vector after N steps as $\bar{p}_N$.

As the system starts in $x = 0$, we know that

○ Analyse av Ehrenfest-eksperimentet

For the first step of the iteration, we know we will have to move to $x = 1$ with 100% likelihood, so we get

$$\bar{p}_1 = (0, 1, 0, \dots, 0).$$

But what happens now? The probability of moving another ball from the right urn to the left is $19/20$, i.e., 95%. But there is a small chance of $1/20$, or 5%, of moving the ball back. Thus, the probability vector splits:

$$\bar{p}_2 = (\frac{1}{20}, 0, \frac{19}{20}, 0, 0, \dots, 0).$$

○ Analyse av Ehrenfest-eksperimentet

- For å regne videre på dette setter vi opp en *forplantningsmatrise (propagator matrix)* som lar oss regne ut sannsynligheten i neste steg basert på hvordan sannsynligheten er fordelt i forrige steg
- $\vec{p}_{k+1} = \vec{p}_k \cdot M$
- $\vec{p}_k$ og $\vec{p}_{k+1}$ må være radvektorer for at M skal være $m \times m$:
 $(1 \times m) = (1 \times m)(m \times m)$
- (Hvis de var kolonnevektorer $m \times 1$ måtte M vært 1×1)

